

Тесніков О. М.,
старший викладач кафедри
управління логістикою,
Національна академія Національної
гвардії України
(м. Харків, Україна)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЛОГІСТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України з 2022 року зумовила глибинні зміни у секторі безпеки та оборони, зокрема у сфері військової логістики. Саме якість логістичного забезпечення визначає здатність військових формувань до тривалих і результативних бойових дій. Національна гвардія України (НГУ), виконуючи завдання як в районах виконання бойових і спеціальних завдань, так і в пунктах постійної дислокації, потребує високопрофесійних фахівців логістики, здатних забезпечити безперервне постачання, транспортне забезпечення, проведення обслуговування і ремонту озброєння, військової і спеціальної техніки (ОВСТ) та ефективне управління ресурсами [1; с. 3] В умовах правового режиму воєнного стану підготовка логістів набуває стратегічного значення, адже від їхньої компетентності, стресостійкості та організаторських здібностей залежить безпека та життєздатність усіх військових формувань НГУ.

Підготовка військових фахівців логістичного забезпечення здійснюється: офіцерів – у вищих військово-навчальних закладах, що передбачає підготовку військових фахівців (курсантів, слухачів) за відповідними рівнями вищої освіти, яка організовується за стандартами вищої освіти відповідних спеціальностей з урахуванням змін у формах і способах ведення операцій (бойових дій), прийнятих на озброєння нових зразків ОВСТ, впровадження стандартів НАТО.

військовослужбовців рядового та сержантського складу – у навчальних центрах, що передбачає підготовку молодших військових фахівців логістичного забезпечення і оволодіння військовослужбовцями військової служби за контрактом робітничими професіями за освітньо-кваліфікаційним рівнем “кваліфікований робітник”, а військовослужбовців призваними під час мобілізації – за військово-обліковими спеціальностями[2; с. 45].

Але з початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну з’явилося чимало проблем в організації професійної підготовки фахівців логістики НГУ:

певна кількість досвідчених офіцерів-логістів залучена безпосередньо до виконання завдань з відсічі збройної агресії російської федерації в районах виконання бойових (спеціальних) завдань. В освітніх закладах НГУ

спостерігається нестача викладачів, які можуть передати практичний досвід [3; с. 33].

навчальні програми ще не в повній мірі враховують сучасні тенденції у військовій логістиці – автоматизацію управління запасами, використання безпілотних авіаційних і наземних систем для доставки матеріально-технічних засобів підрозділам та кожному військовослужбовцю безпосередньо на лінію бойового зіткнення, кіберзахист логістичних систем в які входить: управління запасами, відстеження транспорту та вантажів, планування маршрутів постачання, автоматизація складів;

система нормативно-правового регулювання логістичного забезпечення часто не встигає адаптуватися до нових умов воєнного часу, що створює труднощі у професійній підготовці. Сучасний логіст повинен готувати документи на списання з обліку матеріально-технічних засобів, які будуть відправлені в район виконання бойових (спеціальних) завдань тільки то, коли вони отримані, тому що їх живучість на полі бою вкрай низька. Підготовка документів для списання матеріально-технічних засобів з обліку повинна бути другим стратегічним напрямком після повного та своєчасного забезпечення за видами логістичного забезпечення.

зруйновано або виведено з ладу певна кількість об'єктів спеціалізованої навчальної матеріально-технічної бази. Це ускладнює практичну підготовку фахівців логістів.

проблема формування у офіцерів, сержантів і кваліфікованих робітників необхідних психологічних якостей – робота логістів у воєнний час пов'язана з надзвичайним навантаженням, постійним дефіцитом ресурсів і високим рівнем відповідальності. Це вимагає додаткової психологічної підготовки та розвитку стресостійкості [3; с. 65].

Враховуючи вищевикладене пропонується окреслити перспективні напрямки професійної підготовки фахівців логістики НГУ в умовах правового режиму воєнного стану:

в обов'язковому порядку включати до програм підготовки логістів вивчення аналізу допущених помилок при організації логістичного забезпечення дій формувань НГУ в умовах правового режиму воєнного стану та інноваційних підходів в організації системи логістичного забезпечення в будь-яких умовах обстановки;

освоєння під час навчання методів технічного обслуговування і ремонту зразків ОВСТ іноземного виробництва, які поступили на озброєння до НГУ;

використання сучасних інформаційних систем, VR/AR-тренажерів для відпрацювання логістичних операцій, автоматизованих платформ управління запасами, що дозволить підвищити ефективність підготовки [4; с. 30];

запровадження освітніх програм і тренінгів за стандартами НАТО, а також участь у спільних навчаннях з партнерами, що сприятиме вдосконаленню логістичних навичок;

організацію і проведення військової практики слухачів магістратури оперативного рівня військової освіти на тилових командних пунктах військових

частин, які розгорнуті в районах виконання бойових (спеціальних) завдань з метою набуття практичних навичок роботи посадових осіб управління логістикою в бойовому режимі, а курсантів логістичного напрямку на посадах офіцерів секції S-4 батальйону безпосередньо на командно-спостережному пункті.

Таким чином, професійна підготовка фахівців логістики НГУ в умовах воєнного стану стикається з рядом викликів: руйнування інфраструктури, дефіцит викладачів-практиків, відставання освітніх програм від реальних потреб, психологічні навантаження та правові колізії.

Разом з тим нинішні умови створюють можливості для реформування: інтеграції бойового досвіду, цифровізації процесів навчання, міжнародного співробітництва. Вирішення цих завдань забезпечить формування професійного кадрового потенціалу логістів НГУ, здатних гарантувати безперервність постачання та високу ефективність бойових дій.

Список використаних джерел:

1. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014р №876-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014 №17 С. 594.

2. Тимчасова настанова з логістичного забезпечення Збройних Сил України : затверджено наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 01.07.2019 №236.

3. Телелим В. Військова освіта України в умовах євроінтеграційних процесів : навч. посіб. / Київ : НАОУ, 2019. – 210 с.

4. Сніцаренко О. Адаптація системи підготовки військовослужбовців до стандартів НАТО. *Науковий вісник НУОУ*. 2021. №2. С. 25–50.